

ФОРМИ САМОСТІЙНОЇ ТА НАУКОВОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ»

Глушкова Н.М. *(Одеський державний екологічний університет, м.Одеса, Україна)*

Сучасні стандарти вищої освіти вимагають від майбутніх фахівців формування навичок самостійного аналітичного творчого мислення, раціональної роботи з довідковою літературою, вміння самостійно планувати свою навчальну діяльність з максимальною пізнавальною ефективністю.

В умовах кредитно-модульної системи значно зростає роль самостійної роботи студентів. Вона стає однією з найважливіших складових навчального процесу, сприяє формуванню самоорганізації і самоконтролю, розвитку мислення, здатності самостійного пошуку, аналізу і запам'ятовування інформації.

Особливо важливою роль СРС здається на магістерському рівні підготовки спеціалістів, адже саме цей рівень потребує навичок пошукової, науково-дослідницької роботи, розширення і поглиблення знань, набуття досвіду вирішення практичних завдань.

Значне збільшення обсягу годин, відведених на самостійну роботу, дозволяє вдосконалювати планування СРС, використовувати додаткові форми і методи її контролю. Зокрема, на самостійну роботу з дисципліни «Педагогіка і психологія вищої школи» в Одеському державному екологічному університеті у відповідності з робочою програмою передбачається 60 годин. Загалом використовуються всі традиційні форми самостійної роботи: підготовка до лекцій, підготовка до усного опитування на практичних заняттях, підготовка до контрольної роботи, тестування тощо. На самостійну роботу виносяться важливі теми змістовних і практичних модулів, опрацювання яких забезпечується навчально-методичними рекомендаціями кафедри, конспектом лекцій на електронному і друкованих носіях, підручниками тощо.

Останнім часом найбільш поширеною формою поточного і підсумкового контролю знань, а також перевірки виконання СРС є система тестування. І дійсно, у порівнянні з усним опитуванням або письмовими завданнями перевага тестів полягає у спрощенні та прискоренні процесу перевірки, мінімізації суб'єктивності оцінювання. Але тести не завжди дають об'єктивну картину знань студентів. Крім того, студент – особливо магістерського рівня – повинен вміти говорити,

пояснювати свою точку зору, доводити свою позицію, що особливо актуально для гуманітарних дисциплін. Отже тест має виявляти глибину розуміння теоретичних положень, вміння застосовувати їх на практиці, певну здатність до аналізу.

Кредитно-модульна система організації навчального процесу орієнтована на послідовне й системне залучення студентів, зокрема магістрів, до науково-дослідницької діяльності в процесі вивчення конкретної дисципліни. Цьому сприяє значний обсяг часу на самостійну та індивідуальну роботу (в нашому випадку – 60 годин). Підготовка тематичних рефератів, їх подальше опрацювання відкриває можливості взяти участь у роботі університетської студентської конференції, конференції молодих вчених ОДЕКУ і навіть у конференціях всеукраїнського та міжнародного рівнів. А це, як наслідок, дозволяє одержати додаткові кредити з наукової роботи. З цією метою до структури робочої навчальної програми з дисципліни «Педагогіка і психологія вищої школи» включено науковий модуль, що є окремою заліковою одиницею. Програмою визначається також перелік можливих видів наукової роботи, що пропонується магістрам – *програма наукового модуля*.

Оцінювання науково-дослідної роботи магістрів у відповідності з діючим в ОДЕКУ

Положенням про врахування НДР студентів у кредитно-модульній системі організації навчального процесу здійснюється у трьох напрямках:

перший – оцінювання навчальних елементів, які за своїм змістом вимагають знань і умінь дослідницько-пошукового характеру і виконуються на практичних *аудиторних заняттях*;

другий – оцінювання видів *поза аудиторної роботи*, які інтегрують навчальні і наукові елементи діяльності магістрів, а саме: індивідуальних навчально-дослідних завдань, рефератів.

Третій – оцінюється НДР як окремий модуль під назвою «Наукова робота». Цей модуль складається із декількох елементів НДР, а саме: публікації; участь в олімпіадах; участь у конкурсах наукових робіт, роботі наукових гуртків та семінарів; участь у конференціях, круглих столах тощо.

Таким чином, однією з провідних форм самостійної роботи магістрів є науково-дослідницька робота, яка допомагає набувати досвіду пошукової діяльності, оволодівати елементами творчості, є ефективним і багатогранним засобом формування аналітичного мислення, творчої активності, навичок самостійно вирішувати навчальні і виробничі проблеми.